

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS BENDROJO UGDYMO DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1142, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020 - - Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas patikslintas įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. lapkričio 26 d. išvadą Nr. 3299 (toliau – Teisės grupės išvada) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės 2019 m. lapkričio 26 d. pažymą Nr. 3304. Nutarimo projektas, atsižvelgiant į 2019-12-03 Lietuvos Respublikos Vyriausybės tarpinstitucinio pasitarimo metu pateiktą rekomendaciją, papildomai suderintas su Užsienio reikalų ministerija.

Nutarimo projektu siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 49 straipsnio 2 dalį (toliau – Įstatymas) ir nustatyti aukštosios mokyklos, veikiančios egzilio sąlygomis (toliau – aukštoji mokykla egzilyje), išorinio vertinimo tvarką.

Aukštųjų mokyklų egzilyje išorinio vertinimo tvarkos nustatymas sudarys teisinės prielaidas Studijų kokybės vertinimo centrui (toliau – Centras) įvertinti aukštosios mokyklos egzilyje veiklos kokybę, remiantis išorinio vertinimo išvadomis, sukurti prielaidas jos veiklai gerinti, skatinti jos veiklos kokybės kultūrą, informuoti steigėjus, juridinio asmens dalyvius, akademinę bendruomenę ir visuomenę apie aukštosios mokyklos egzilyje veiklos kokybę.

Nutarimo projektu tvirtinamame Aukštųjų mokyklų, veikiančių egzilio sąlygomis, išorinio vertinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma išorinio vertinimo atlikimo tvarka, vertinamosios sritys bei rodikliai.

Apraše nustatyta, kad išorinis vertinimas atliekamas keliais etapais (savianalizė; ekspertų grupės sudarymas ir savianalizės nagrinėjimas; ekspertų grupės vizitas į aukštąją mokyklą egzilyje; vertinimo išvadų parengimas ir paskelbimas; paskesnė veikla), pagal 4 vertinamąsias sritis (valdymas; kokybės užtikrinimas; studijų ir mokslo (meno) veikla; poveikis aukštosios mokyklos egzilyje kilmės valstybei ir regionui).

Siekiant sudaryti sąlygas aukštai mokyklai egzilyje tinkamai pasiruošti išoriniam vertinimui ir atsižvelgiant į laiką, reikalingą kokybiškai savianalizės suvestinei parengti nustatomas 12 mėnesių savianalizės suvestinės pateikimo terminas. Kiti Apraše nustatyti išorinio vertinimo ir dokumentų pateikimo terminai nustatyti remiantis ankstesne išorinio vertinimo proceso organizavimo praktika.

Tikime laisve

Vertinamosios sritys ir rodikliai pasirinkti remiantis Europos šalių patirtimi bei ligšioline Lietuvos praktika. Aukštųjų mokyklų institucinis vertinimas atliekamas pagal tam tikras studijų kokybės dimensijas. Daugelyje Europos šalių įvardijamos tos pačios vertinimo dimensijos: aukštosios mokyklos misija, institucijos valdymas, strategija ir sprendimų priėmimas, personalo kvalifikacija, studentai, studijų tobulinimas ir valdymas / organizavimas, dėstytojų kokybė, tyrimų strategija ir organizavimas, paslaugos bendruomenei, kokybės užtikrinimo sistema, misijos įgyvendinimas ir tikslų pasiekimas, suinteresuotų grupių pasitenkinimas studijų ir tyrimų kokybe. Kuriant Lietuvos aukštųjų mokyklų išorinio vertinimo sistemą, buvo išanalizuota šių dimensijų svarba mūsų šalies aukštosios mokykloms. Pasirinktos vertinimo sritys bei rodikliai apima pagrindinius dalykus, apibūdinančius aukštosios mokyklos veiklą bei misiją.

Kiekviena vertinamoji sritis įvertinama pagal Aprašo 14 punkte nustatytą penkių balų vertinimo skalę. Pateikta vertinimo skalė įvesta siekiant dermės tarp institucinio ir studijų krypties vertinimo bei aiškiau apibrėžti aukštosios mokyklos veiklos lygmenį. Tokiu būdu supaprastinamas vertinimo pateikimas visiems suprantama kalba. Penkiabalė vertinimo skalė naudojama atliekant studijų krypties išorinį vertinimą bei vykdant mokslo veiklos vertinimą. Keturiabalė vertinimo sistema buvo naudojama atliekant programų vertinimą, tačiau vertinimo patirtis parodė, jog ji per siaura ir nepakankama atskleisti esminius skirtumus tarp vertinimų.

Atsižvelgiant į aukštosios mokyklos egzilyje specifiką, Apraše nustatytos specialiosios išorinio vertinimo sąlygos, kurios skiriasi nuo švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. gruodžio 19 d. įsakyme Nr. V-1529 „Dėl Aukštųjų mokyklų ir užsienio valstybių aukštųjų mokyklų filialų, išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarkos aprašo, vertinamųjų sričių ir rodiklių patvirtinimo“ nustatytų ir taikomų kitoms Lietuvos veikiančioms aukštosios mokykloms ar užsienio valstybių aukštųjų mokyklų filialams. Atsisakoma mokymosi visą gyvenimą užtikrinimo vertinimo rodiklio, nes aukštajai mokyklai egzilyje būtų sudėtinga užtikrinti mokymosi visą gyvenimą formų ir sąlygų įvairovę. Skiriasi vertinamųjų sričių vertinimo tvarka – Apraše numatyta, kad poveikio aukštosios mokyklos egzilyje kilmės valstybei ir regionui vertinamosios srities įvertinimą atliks Užsienio reikalų ministerija. Ši vertinamoji sritis pasirinkta ir jos vertinimą atlikti siūloma Užsienio reikalų ministerijai, atsižvelgiant į Užsienio reikalų ministerijos 2019-08-01 rašte Nr. (23.5.1E)3-3520 ir 2019-09-16 organizuotame institucijų atstovų pasitarime pateiktus pasiūlymus. Taip pat Apraše nustatyta, kad Užsienio reikalų ministerija dalyvauja nagrinėjant aukštosios mokyklos egzilyje veiklos stiprinimo veiksmų planą, kurį aukštoji mokykla egzilyje pateikia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, jei aukštosios mokyklos egzilyje veikla pirmą kartą įvertinama neigiamai.

Neatsižvelgta į Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymus dėl neigiamo išorinio vertinimo sprendimo – siūloma vertinti aukštosios mokyklos veiklą neigiamai jei daugiau nei viena vertinamoji sritis įvertinama neigiamai arba nustatyti vertinamųjų sričių įvertinimo bendrą pereinanąją balą, kurį pasiekus aukštoji mokykla egzilyje vertinama neigiamai. Aukštoji mokykla egzilyje yra Lietuvos aukštojo mokslo sistemos dalis ir turi būti užtikrinama, kad studijuojantys studentai gaus tokį patį išsilavinimą kaip ir kitose aukštosiose mokyklose. Norėdama veikti Lietuvoje, tokio tipo aukštoji mokykla turi atitikti Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės reikalavimus ir šie kokybės reikalavimai negali būti kitokie negu taikomi Lietuvoje veikiančioms aukštosios mokykloms arba kitaip matuojami. Vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 49 straipsnio 5 dalies nuostatomis aukštosios mokyklos veikla turėtų atitikti nustatytus rodiklius pagal vertinamąsias sritis. Neigiamas bent vienos vertinamosios srities įvertinimas parodo esminius tos srities trūkumus ir yra nesuderinamas su kokybiška institucijos veikla.

Atsakydami į Teisės grupės išvadoje pateiktą 1 pastabą, pažymime, kad Centro tvirtinama Aukštosios mokyklos egzilyje veiklos vertinimo metodika nenustato papildomų teisių ir pareigų vertinamiems subjektams, taip pat nenustato ir papildomų vertinimo kriterijų. Aukštosios mokyklos egzilyje veiklos vertinimo metodika reglamentuoja Centro vykdomas vertinimo procedūras ir jų organizavimą ir joje aprašomi išorinio vertinimo metu analizuojami duomenys ir informacija pagal Apraše nustatytas vertinamąsias sritis ir rodiklius. Atsižvelgiant į tai, patikslinta Aprašo 5 punkto formuluotė.

Pagal Teisės grupės išvadoje pateiktą 2 pastabą Apraše patikslintos nuostatos, susijusios su aukštųjų mokyklų egzilyje akreditavimu. Aukštosios mokyklos akreditavimas yra išorinio vertinimo

rezultatas ir juo patvirtinama aukštosios mokyklos atitikties teisės aktų nustatytiems reikalavimams. Mokslo ir studijų įstatymo 49 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad aukštosios mokyklos akreditavimas – procedūra, kurios metu Centras patvirtina, kad aukštosios mokyklos veikla atitinka nustatytus rodiklius pagal vertinamąsias sritis ir pakartotinio išorinio aukštosios mokyklos vertinimo metu nenustatyta esminių kokybės trūkumų, dėl kurių aukštoji mokykla buvo įvertinta neigiamai.

Atsižvelgiant į Mokslo ir studijų įstatymo 49 straipsnio 6 dalį bei Teisės grupės išvadoje pateiktą 3 pastabą Apraše nustatyta, kad aukštoji mokykla egzilyje neakredituojama, jei pakartotinio išorinio vertinimo metu aukštosios mokyklos egzilyje veikla įvertinama neigiamai.

Derinimo pažyma su suinteresuotų institucijų pastabomis buvo siųsta 2019 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. SR-4664.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorius Albertas Žalys, tel. (8 5) 219 1176, el. p. Albertas.Zalys@smm.lt) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėsiene, tel. (8 5) 219 1127, el. p. Giedre.Pacesiene@smm.lt) vyriausioji specialistė Skirmantė Smalskytė, (tel. (8 5) 219 1128, el. p. Skirmante.Smalskyte@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas, 5 lapai.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.

Kultūros ministras, atliekantis
švietimo, mokslo ir sporto ministro funkcijas

Mindaugas Kvietkauskas